

Presentación

GORETTI SANMARTÍN REI

O volume que agora presentamos recolle os textos que once relatores e relatoras expuxeron nas II Xornadas sobre Lingua e Usos que, baixo a denominación de Lingua e Investigación, se desenvolveron no Paraninfo da Reitoría da Universidade da Coruña os días 30 de novembro e 1 e 2 de decembro de 2005, organizadas polo Servizo de Normalización Lingüística en colaboración coa Real Academia Galega.

As máis de cen persoas que cubriron a folla de inscrición nestas xornadas son unha boa mostra da existencia dun importante sector da sociedade que está preocupado pola extensión de usos da lingua galega e está disposto a exercer un papel activo, procurando unha formación constante e actualizada que poida revertir nos seus ámbitos de actuación e concretar en propostas actualizadas dunha planificación lingüística que debe conseguir, por unha banda, un discurso acaído co momento histórico que estamos a vivir e, por outra, uns recursos máis eficaces e que gocen dunha maior difusión. Velaquí, pois, o dinamismo dunha parte da sociedade galega comprometida coa nosa lingua, interesada na súa normalización e, por tanto, que esixe que se poñan os medios para que exista unha maior produción investigadora en galego e sobre o galego, algo que ten, evidentemente, relación directa cun dos obxectivos centrais da universidade.

O perfil das persoas que se matricularon demostrou non ser certo o tópico de posuír esta cuestión un carácter sectorial ou ser unicamente do interese dun núcleo moi reducido de individuos coa mesma ou moi parecida traxectoria, senón que inclúe, entre outros, estudantado das tres universidades galegas, investigadores e investigadoras en centros e institutos universitarios, docentes de diferentes niveis de ensino e de diversas disciplinas, lingüistas que traballan en institucións e en medios de comunicación, asesores lingüísticos e técnicos de normalización e persoal de administración e servizos. Ao observarmos os ámbitos laborais das persoas que ían asistir ás sesións de presentación de conferencias e relatorios, decatámonos de que xa cumpríramos un dos nosos obxectivos principais: facer

ver que o obxectivo da extensión de usos da lingua galega e a necesidade de formación e de modernización dos discursos a estes respecto é asunto de todos e de todas, pois se nada do que é humano nos é alleo, menos pode selo o idioma de que colectivamente nos dotamos.

Evidentemente, os contidos e os relatores e as relatoras nestas xornadas a quen agradecemos a súa entusiasta participación neste foro de debate tiveron moito que ver no éxito dunha convocatoria que esperamos que significase a consolidación desta cita anual na Coruña.

Nesta segunda edición organizamos as xornadas arredor de dez intervencións individuais e unha compartida, mais complementaria, a de Jaume Vernet e Alba Nogueira, «Dobre oficialidade lingüística e actividade investigadora», por precisarmos tanto coñecer o marco xeral do Estado como examinar a concreción no ámbito galego, nun intento de marcar liñas para avanzarmos no camiño dun maior recoñecemento estatal da actividade investigadora desenvolvida en galego ou sobre a realidade galega.

Jaume Vernet aceptou estar connosco eses días mais sen se comprometer a entregar un texto para a edición das actas polos numerosos compromisos que xa tiña naquel momento. Aceptamos esa posibilidade e, loxicamente, agardamos que noutra ocasión si nos poida deixar por escrito as súas sempre lúcidas reflexións sobre o status xurídico das linguas.

Canto ás intervencións individuais, neste volume ofrecemos un amplo abano de temas, resultado da heteroxeneidade de profesionais e de perspectivas que xulgabamos necesarias para focar a realidade galega desde diferentes ópticas. Unha situación complexa, cun proceso de substitución lingüística moi avanzado, cuxas consecuencias deben examinarse para determinar as estratexias necesarias para a recuperación, cuantitativa e cualitativa, da lingua galega, esixe, desde a perspectiva do ensino superior en que nos situamos, escoitar distintas voces e aproveitar todos os recursos e os esforzos que teñen como obxectivo procurar un futuro mellor onde se conxugue o necesario plurilingüismo coa consideración da lingua propia como o elemento de comunicación por excelencia.

En derradeiro lugar incluímos un anexo co programa das xornadas e os títulos iniciais das conferencias e dos relatorios que se presentaron cuxa denominación final presenta algunha modificación, mais que sempre responde aos contidos que encargou o Servizo de Normalización Lingüística e que defenderon as persoas convidadas.

Para alén de agradecer á Real Academia Galega a súa colaboración e á Secretaría Xeral de Política Lingüística e á Deputación da Coruña o financiamento que fixo posible presentar finalmente este volume, debemos, de maneira moi especial, deixar constancia

do importantísimo traballo realizado tanto por Marisol Ríos Noia, a técnica do Servizo de Normalización Lingüística como por Iván Méndez López, Francisco González Lousada e Luísa Pita Rubido, as outras persoas vinculadas naquela altura ao Servizo. É preciso igualmente salientar o magnífico traballo de Xulia Núñez, a deseñadora da Universidade da Coruña e recoñecer o labor xa posterior, de corrección e unificación dos textos, de Gracia Martínez Paz, que nos acompañou durante un frutífero mes e medio nas nosas tarefas cotiás.

Agardamos que recibades estes textos, que tamén estarán á vosa disposición na páxina web do Servizo (www.udc.es/snl), coa mesma ilusión con que nós pretendemos transmitir á comunidade universitaria a necesidade de contar co compromiso individual e, por tanto, co esforzo de cada un dos seus membros para facer do idioma galego unha lingua máis viva e máis útil.

Maio de 2006